

Код. Наименование на учебната дисциплина “Методология на сравнителните изследвания”	
Титуляри на курса: доц. д-р Румяна Коларова	
Вид на дисциплината	Образователно-квалификационна степен докторантура
Година на обучение Първа, втора	Семестър 1
Кредити - 5	Хорариум 30 ч.л.
Форма на обучението редовна	Език на обучението български
Методи на оценяване Изпит: Представяне и обсъждане на примерен вариант на изследователския модел в дисертационната теза.	

Курсът си поставя за цел да запознае с основните характеристики и актуалните проблеми на сравнителния анализ на политическите процеси. Основният фокус е върху интердисциплинарния характер на всяко изследване на политиката, но също така върху факта, че политическите процеси са предмет на изследване от различни социални и хуманитарни науки.

Разглеждат се три основни групи проблеми: (1) алтернативни теоретични модели за сравнителни емпирични изследвания и анализ на политическите процеси; (2) сравнителни изследвания на различни социални науки - анализ на инструментариума и (3) резултати от известни сравнителни изследвания, които са имали ключово значение за развитието на сравнителните методи. Доколкото инициаторите и организаторите на тези изследвания са вече “класици”, голяма част от инструментариума и резултатите на големите международни сравнителни изследвания са формирали базисни понятия в съвременната наука.

В учебното съдържание на курса ударението е поставено върху анализ на конкретни факти, автентични констатации и изводи на изследователи, а не върху последващите интерпретации; съпоставят се направените прогнози с реалните социално-политически процеси. Анализират се настъпилите след 90-те години на XX век и първото десетилетие на XXI век радикални промени в терминологията и изследователския инструментариум, които са наложени не само от развитието на методологията в социалните науки. Коментира се ролята и значението на отворените бази данни, периодично публикуваните индекси за сравнителна оценка и други достъпни чрез интернет източници на информация.

1. „Големите въпроси“ или важните, но неяви избори в планирането и провеждането на научните изследвания. Как определяме отправната си точка и желанния резултат, когато самостоятелно навлизаме в една изследователска област?
2. Национални традиции, научни общности и междунационални влияния. Работа в мрежа, работа по проект - еволюция на нормите и образците за научно дирене. Негласното приемане и негласно отхвърляне – избор на научна общност.

3. Подходи в социалните науки – позитивистки, пост-позитивизъм, интерпретативни, хуманистични (по Кийтинг и Дела Порта). Понятийна съвместимост и избор на основно/основни понятия.
4. Избор между алтернативите: нормативни теории и емпирични изследвания; алтернативните каузални обяснения, конструктивистката перспектива, методологическия индивидуализъм и културологичните обяснения; исторически институционализъм, теории за рационалния избор и значението на социалната идентичност(и).
5. Формиране и дефиниране на понятия – определяне нивото на абстракция, балансът обхват-съдържание, избягване на псевдоуниверсалиите. Примери за най-широко използваните псевдоуниверсалии – „група“, „преход“, „популизъм“, „европеизация“.
6. Изборът на изследователски модел – променливи или казуси (изследване на отелен случай); количествени, качествени и „конфигуративни“ методи.
7. Анализ на документи – описателни и аналитични подходи. Публичност, прозрачност, достъпност на документалните източници. Критичен анализ и анализ на съдържанието на правителствените документи.
8. Отворени бази данни, публично достъпни и ежегодно публикувани индекси и редовно провеждани проучвания – надеждност, сравнимост, начин на използване.

Всяка тема се разработва в рамките на 2 лекционни часа и два часа практически занимания. В повечето от случаите практическите занимания са индивидуални или при висока степен на сходство на проблематиката и подхода на докторски тези - в малки групи.

Основна литература:

Brady, Henry E. and David Collier (editors) 2004 *Rethinking Social Inquiry: Diverse Tools, Shared Standards*, Rowman & Littlefield,

Box-Steffensmeier, Janet M, Henry E. Brady, and David Collier (editors) 2008 *The Oxford Handbook of Political Methodology*, Oxford University Press

Della Porta, Donatella and Michael Keating (editors) 2008 *Approaches and Methodologies in the Social Sciences: A Pluralist Perspective*, Cambridge University Press

George, Alexander L. and Andrew Bennett 2005 *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences*, The MIT Press.

Gerring, John 2011 *Social Science Methodology: A Unified Framework (Strategies for Social Inquiry)* Cambridge University Press.

Goertz, Gary 2005 *Social Science Concepts: A User's Guide*, Princeton University Press

King, Gary, Robert O. Keohane, and Sidney Verba 1994 *Designing Social Inquiry: Scientific Inference in Qualitative Research*, Princeton University Press.

Ragin, Charles C. 2008 *Redesigning Social Inquiry: Fuzzy Sets and Beyond* University of Chicago Press.

Shively, W. Phillips 2012 *The Craft of Political Research*, Prentice Hall 9th edition